

**Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół Ponadpodstawowych
w Rydułtowach**

Wersja skrócona dla uczniów

WSTĘP

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

Czym są Standardy?

Standardy ochrony małoletnich to zbiór zasad stanowiących politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem, których przyjęcie sprawia, że szkoła jest bezpiecznym i wolnym od jakiejkolwiek formy przemocy środowiskiem dla uczniów, a jej personel potrafi zidentyfikować sytuacje stwarzające ryzyko krzywdzenia dziecka oraz podjąć działania profilaktyczne oraz interwencyjne w sytuacji zagrożenia ich bezpieczeństwa.

Zapamiętajcie!

1. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.
2. W społeczności szkolnej nie ma zgody na stosowanie przemocy słownej, fizycznej, psychicznej czy cyberprzemocy.
3. W szkole obowiązują jasne zasady zachowania i wzajemnych relacji między uczniami oraz personelem a uczniami.
4. Jeśli doświadczyłeś krzywdzenia, byłeś świadkiem krzywdzenia lub przemocy – konkretnego zachowania czy słów – ze strony ucznia czy też pracownika, albo innej osoby dorosłej- powiedz o tym: wychowawcy, albo pedagogowi, albo psychologowi albo dyrektorowi lub zaufanej osobie. Otrzymasz odpowiednią pomoc i wsparcie.

Zasady relacji pracowników szkoły z uczniami

1. Pracownicy są zobowiązani do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy ich reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletnich są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych.
2. Winni działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania małoletnich.
3. W komunikacji z dziećmi winni okazywać cierpliwość i szacunek.
4. Z należytą uwagą słuchać i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do wieku i danej sytuacji.

5. Należy docenić i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
6. Nie wolno zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z jego bezpieczeństwa lub innych małoletnich.
7. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
8. Pracownikom nie wolno zachowywać się w obecności uczniów sposobem niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletnich relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
9. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
10. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
11. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu - wtedy, gdy jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Ponieważ niemożliwe jest wyznaczenie uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, pracownik winien kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.
12. Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie uczniom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
13. Pracownikom nie wolno utrwalać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.
14. Nie należy kontaktować się z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, media). Jeśli zachodzi taka konieczność poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji z uczniami są kanały służbowe (dziennik elektroniczny, e-mail, telefon służbowy), a rodzice/opiekunowie prawni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
15. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, pracownik musi poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.

16. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.
17. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletnich wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
18. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić małoletniego, należy mu to wyjaśnić najszybciej jak to możliwe.
19. Należy zapewnić małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wybranej lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy, zgodnie z przyjętą procedurą.
20. Należy zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach zalecane jest reagowanie z wyczuciem, jednak stanowczo by pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.

Zasady relacji uczeń–uczeń oraz zachowania niepożądane

1. Zachowania pożądane to:

- wzajemna życzliwość
- uprzejmość
- sprawiedliwość
- szacunek
- właściwe stawianie granic.

2. Przykładowe zachowania niepożądane to:

- obrażanie, upokarzanie, wyśmiewanie, hejtowanie kolegi/koleżanki,
- wszelka przemoc fizyczna: bicie/popychanie/szturchanie/gryzienie/plucie/kopanie
- wszelka przemoc psychiczna
- wyzwiska kierowane w stronę kolegi/koleżanki
- używanie niecenzuralnych słów
- zabieranie lub niszczenie rzeczy osobistych kolegi/koleżanki
- robienie zdjęć i nagrywanie koleżanki/ kolegi bez ich wiedzy i zgody oraz ich upowszechnianie
- niewłaściwe używanie urządzeń medialnych
- spożywanie i zachęcanie koleżanek/kolegów do spożywania alkoholu, papierosów, e- papierosów, napojów energetycznych, substancji psychoaktywnych

- dotykanie miejsc intymnych/podglądanie kolegi/koleżanki w ubikacji/ pokazywanie miejsc intymnych
- czyny zabronione oraz karalne.

W każdej sytuacji uczeń jest informowany o konsekwencji swojego zachowania.

Gdzie szukać pomocy?

W szkole:

- u wychowawcy, pedagoga, psychologa - szkoła wypracowała procedury, które określają krok po kroku, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa ze strony personelu szkoły, członków rodziny, rówieśników i osób obcych,

Poza szkołą:

- dzwoniąc na numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży:

- **Dziecięcego Telefonu Zaufania Rzecznika Praw Dziecka - 800 121 212**
- **Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – 800 116 11**
- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim.
- **Poradnia e-mailowa:** niebieska.linia@niebieska.linia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE**:
pogotowie.niebieska.linia ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat